

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/39/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118211036
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8118211036.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Ingrid Kalinákovej, v právnej veci starostlivosti súdu o mal. S. R., X.. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny J., pochádzajúceho z matky F. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., Z. XX, právne zastúpenej Mgr. Petrom Troščákom, advokátom so sídlom Prešov, Hlavná 50 a z otca A.. Y. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., C. XX, v konaní o návrhu matky o udelenie súhlasu v zmene priezviska maloletého dieťaťa, o odvolaní matky proti rozhodnutiu Okresného súdu Prešov zo dňa 14. novembra 2019 č.k. 30P/267/2018-125 takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Predmet konania

1. Predmetom konania je návrh matky na udelenie súhlasu na podanie žiadosti príslušnému správnenému orgánu na zmenu priezviska maloletého dieťaťa.

Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol cit.:

„I. Návrh matky zamietá.

II. Žiaden z účastníkom nemá právo na náhradu trov konania“.

3. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že vykonaným dokazovaním nezistil žiadny dôvod, pre ktorý by bolo dôvodné udeliť súhlas namiesto otca. Súd konštatoval, že nebola sporná skutočnosť, že otec si plní svoju vyživovaciu povinnosť, chce byť informovaný o maloleťom, pričom je zrejmé, že matka mu tieto informácie neposkytuje dobrovoľne, respektíve spôsobom, ktorý nezodpovedá rozhodnutiu súdu, nakoľko otec má právoplatný rozsudok o tom, že matka je povinná mu tieto informácie poskytovať. Matka v konaní o poskytovaní informácií sama uviedla, že dobrovoľne mu informácie o maloleťom poskytovať nebude. Súd poukázal na skutočnosť, že otec sa snaží mať s maloleťým aspoň základný kontakt, poukázal na reakciu matky, ktorá podala na otca trestné oznámenie a maloleťý bol nútený vypovedať pred orgánom polície z dôvodu, že otec sa dostavil na deň otvorených dverí do školy, ktorú maloleťý navštevuje a povedal mu jednu vetu. Súd mal preukázané, že v minulosti sa otec snažil upraviť styk s maloleťým, úprava styku bola nariadená neodkladným opatrením. Keďže sa tento nerealizoval,

otec podal aj návrh na výkon rozhodnutia. Otec upustil od ďalšieho svojho snaženia o úpravu styku a návrh zobral späť z dôvodu, že maloletý nebol na styk riadne pripravený, styk bol komplikovaný, maloletý s otcom odmietal chodiť. Otec chcel docieľiť, aby sa maloletý vyhol stresu, ktorý vznikol pri jeho oprávnenom stretávaní za situácie, kedy nebol zo strany matky na stretnutie pripravený. Tvrdenie matky, že otec nemá záujem o stretávanie sa so synom nezodpovedá skutočnostiam vyplývajúcim zo súdnych konaní. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd ďalej konštatoval, že sa snažil o elimináciu konfliktu medzi rodičmi nariadením výchovného opatrenia, ktoré svoj účel nespĺnilo. Konflikt medzi rodičmi naďalej pretrváva a maloletý je jeho súčasťou. Maloletý uviedol, že ak matka píše list otcovi, prečíta ho maloletému. Súd poukázal na listy matky určené otcovi, z ktorých je zrejmé, že ide o podania manipulatívne, zavádzajúce, s množstvom rôznorodých informácií, v žiadnom prípade nie určených pre maloletého v jeho veku. Je zrejmé, že maloletý je negatívne nastavený voči otcovi a takýmto spôsobom sa aj vo vzťahu k nemu vyjadruje, hoci skutočne negatívne zážitky s otcom nemá, alebo sú to zážitky, ktoré si už nepamätá, sú však živené matkou, prípadne jej príbuznými. Súd ďalej konštatoval, že v tomto konaní znalecké dokazovanie nevykonával a poukázal na posledné znalecké dokazovanie, ktorému bol podrobený maloletý, ako aj jeho rodičia, v ktorom znalkyňa nevyhlásila už v danom čase manipuláciu zo strany matky vo vzťahu k maloletému proti otcovi. Znalkyňa konštatovala, že maloletý vníma negatívne nastavenie matky a jej rodiny vo vzťahu k otcovi, a tieto jej postoje preberá. Znalecké dokazovanie bolo vykonávané v roku 2014. Súd prijal záver aj vzhľadom na prebiehajúce konania, a podanie matky, že táto svoj negatívny postoj vo vzťahu k otcovi nezmenila. Maloletý naďalej žije v prostredí negatívne nastavenom voči otcovi.

4. Súd právne uzavrel, že matka žije s partnerom, s ktorým nemá rovnaké priezvisko, spolu majú jedno dieťa, ktoré má priezvisko po jej partnerovi. Stará matka zo strany matky má taktiež rozdielne priezvisko ako matka, je teda zrejmé, že v rodine matky nejde o situáciu, kedy by bol maloletý vyčlenený z množstva ľudí, ktoré majú jednotné priezvisko a tým pádom by sa mohol cítiť, že nepatrí do rodiny. Ide o štandardnú situáciu v rodine matky, a teda len zjednotenie priezviska s matkou nie je argument na zmenu priezviska. Ďalšie argumenty matky tiež súd nepovažoval za relevantné a súd návrh ako nedôvodný zamietol. Priezvisko otca určené súhlasným vyhlásením rodičov po narodení dieťaťa bolo vôľou oboch rodičov za situácie, kedy neboli zosobášení, vedia, že maloletý raz nastúpi na základnú školu bez toho, aby mali istotu či budú spolu alebo nie. Za takejto situácie matka s priezviskom otca u maloletého súhlasila tak, ako aj v súčasnosti súhlasila, aby sa jej dcéra volala ináč, ako ona, teda po svojom otcovi. Priezvisko maloletého je za súčasnej situácie v rodine akýmsi posledným pojitkom maloletého s otcom. Je zrejmé z konania matky, že sa snaží tohto aj posledného pojítka s otcom zbaviť, avšak súd prijal záver, že je na mieste, aby priezvisko maloletého ostalo nezmenené ako pojítka s otcom, ktorý výrazne stráda na svojich rodičovských právach.

5. Poukázal na ustanovenia § 28 ods. 2, § 35, § 40 ods. 2, § 40 ods. 3 Zákona o rodine, § 6 ods. 1 Zákona o mene a priezvisku, § 52, § 57, § 58 Civilného mimosporového poriadku. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Obsah odvolania matky, vyjadrenia k odvolaniu

6. Proti rozsudku podala odvolanie matka maloletého. Matka poukázala na to, že napadnuté výroky I. a II. nemajú relevantnú oporu vo vykonanom dokazovaní a nie sú ani riadne a dostatočne odôvodnené. Uviedla, že ak by svojej dcére dala priezvisko po nej, tak maloletý S. by to znášal ešte horšie, ako to znáša teraz, čím sa súd nezaoberal. Maloletý sa cíti vyčlenený, lebo má priezvisko R., hoc dcéra sa volá po svojom otcovi. Namietala, že súd konštatoval, že matka žije s partnerom, po ktorom má dieťa priezvisko. Ďalej namietala, že súd nepovažoval za relevantné priame dôkazy výpoveď maloletého na polícií, kde sa podpísal ako F. z vlastnej vôle. Namietala, že nové znalecké dokazovanie bolo súdom odmietnuté. Vo vzťahu k poukazu súdu na znalecký posudok z roku 2014 konštatovala, že súd z neho urobil len jednostranný výber vo vzťahu k matke, pričom sa nezaoberal charakterovými vlastnosťami otca. K poukazu súdu na výchovné opatrenie uviedla, že zrušené bolo z dôvodu nie neplnenia svojho účelu, ale z dôvodu, že otec svojím návrhom žiadal zrušiť úpravu styku. Poukázala na to, že maloletý S. má negatívny vzťah k otcovi len vinou otca, nakoľko maloletý S. vníma to, ako neustále na ňu otec dieťaťa útočí. Tvrdila, že so svojim otcom maloletý S. nič pekné nezažil, necítil od neho, že by ho mal naozaj rád. Pohľadnice zaslané na S. narodeniny, či meniny mu boli zasielané z účelových dôvodov. Poukázala na to, že maloletý S. sa vyjadril dostatočne ohľadne zmeny priezviska, aj jeho rovesníci vedia, že sa chce volať F., prezentuje sa v tomto mene. Namietala, že súd neprihliadol na názor maloletého S..

V závere matka namietala, že napadnutý rozsudok súdu vychádza zo záverov znaleckého posudku č. XX/XXXX vypracovaného znalkyňou H.. Z.. Z.. Podľa názoru matky ide o znalecký posudok z doby pred 5 rokov, je nepoužiteľný, keďže súdne rozhodnutie má vychádzať z aktuálneho skutočného stavu veci. Vo vzťahu k predmetnému znaleckému posudku ďalej uviedla, že je nezákonný a nepoužiteľný v konaní, pretože znalkyňa H.. Z.. Z.Á. nebola zapísaná v odbore poradenská psychológia. Vzhľadom na uvedené námietky matka navrhla, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že vyhovie jej návrhu alebo eventuálne zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Otec vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že námietky matky považuje za nepodstatné, nakoľko nebola splnená ani jedna zo zákonných podmienok na zmenu priezviska. Poukázal na to, že matka mu dlhodobo bráni v styku so synom. Uviedol, že v súčasnosti, ak navštívi syna na jeho základnej škole, jeho matka na neho okamžite podá trestné oznámenie. Prekáža mu, že núti vypovedať aj maloletého S., čím mu spôsobuje ďalší stres. Poukázal na tvrdenia matky uvedené v zápisnici z pojednávania o určenie výživného v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 28P/99/2018 dňa 28.2.2019, kedy tvrdila, že s maloletým S. býva v dvojizbovom nájomnom byte spolu s priateľom, ktorý pracuje v zahraničí a domov chodí tak na 2 až 3 dni do mesiaca.

8. Kolízny opatrovník vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd potvrdil prvostupňový rozsudok ako vecne správny.

Hodnotenie odvolacieho súdu

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie matky bolo podané včas, oprávnenou osobou - účastníkom konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, preskúmal napadnuté rozhodnutie v jeho napadnutej časti postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku.

10. Podľa § 35 zákona číslo 36/2005 Z.z. o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

11. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 300/1993 Z.z. o mene a priezvisku, zmenu mena alebo zmenu priezviska možno povoliť, najmä ak ide o meno a priezvisko hanlivé alebo ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

12. Podľa § 8 Zákona o mene a priezvisku, zmena mena alebo zmena priezviska maloletého sa nepovolí, ak by bola v rozpore so záujmom maloletého, alebo s § 4 ods. 2, alebo ak by bola v rozpore s právnym poriadkom alebo tradíciou iného štátu, ak štátny občan Slovenskej republiky je tiež štátnym občanom iného štátu.

13. Odvolací súd sa v danom prípade stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie, tiež s jeho postupom, ktorý správne vyhodnotil skutkový stav a po vykonaní dokazovania správne aplikoval príslušnú právnu úpravu. Vecne správne sú aj jeho závery o nedôvodnosti nároku, vrátane správneho odôvodnenia rozhodnutia.

14. Určenie mena a priezviska mal. dieťaťa patrí k právam oboch rodičov, pričom z toho následne vyplývajú vzhľadom na dôsledky aj povinnosti. Mal. dieťa musí mať priezvisko svojich rodičov a k jeho zmene môže dôjsť len zákonným spôsobom. Pri nezhode rodičov o podstatných veciach rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd (§ 35 Zákona o rodine). Ak o zmenu priezviska maloletého žiada iba jeden z rodičov (§ 1 ods. 3 zákona č. 300/1993 Z. z.) musí súhlas druhého rodiča nahradiť súdne rozhodnutie, ktorého vydania sa predmetným návrhom domáha matka mal. dieťaťa.

15. Podľa súdnej praxe sa za podstatnú vec súvisiacu s výkonom rodičovských práv a povinností považuje aj zmena priezviska maloletého dieťaťa. Určenie mena a priezviska je dôležitým právom a povinnosťou rodičov, pričom zmenu priezviska maloletého dieťaťa možno kvalifikovať ako zásah do práv rodičov i do práv samotného dieťaťa. V prípade nedosiahnutia dohody o zmene priezviska maloletého dieťaťa, môže, v prípade podania návrhu za účelom nahradenia súhlasu nesúhlasiaceho rodiča, tento rozhodnúť kladne o zmene priezviska maloletého vtedy, ak sú na to závažné dôvody. Tie musia však byť v najlepšom záujme dieťaťa, pričom, ako bolo konštatované vyššie, nemôžu byť opomenuté ani práva rodičov. Tieto závažné dôvody odôvodňujúce zmenu priezviska nastávajú najmä vtedy, ak rodič nesúhlasiaci so zmenou priezviska si neplní svoje rodičovské povinnosti k dieťaťu, nejaví o neho vôbec záujem, stratil k nemu citový vzťah, a preto nie je naďalej v záujme ďalšej výchovy dieťaťa, aby pocit spolupatričnosti s ním bol u dieťaťa pestovaný a prehĺbovaný. Za tieto závažné dôvody možno považovať okolnosti, ktoré by spôsobovali ujmu (resp. bola by zhoršená kvalita života) maloletého dieťaťa spojenú s jeho priezviskom. Naopak, tieto závažné dôvody nie sú dané tým, ak dieťa je zverené do výlučnej osobnej starostlivosti len jedného rodiča za situácie, ak je druhému rodičovi umožnený styk s dieťaťom, nakoľko stav osobnej starostlivosti je v priebehu vývinu dieťaťa dočasným stavom, kedy i samotný Zákon o rodine predpokladá možnú zmenu osobnej starostlivosti (či už na výlučnú druhému rodičovi, alebo na striedavú osobnú starostlivosť). Uvedený názor implikuje fakt, že závažné dôvody nemôžu byť dané, ak sú tieto dôvody len dočasné, kedy je možnosť ich zmeny. Musí sa preto vždy jednať o dlhodobý stav. Akceptovať uvedený záver treba i s ohľadom na presvedčenie vyjadrené v rozhodnutí Ústavného súdu ČR sp. zn. III.ÚS 3276/09 zo dňa 30.06.2010, že zmena priezviska predstavuje poslednú zmenu k pretrhnutiu zväzku medzi deťmi a druhým rodičom, a nie je tak v súlade s právami otca, ani maloletých detí.

16. V podanom odvolaní matka maloletého namietala, že otcov záujem o maloletého nie je skutočný a úprimný, čo podoprela rozsiahlou argumentáciou.

17. Odvolací súd zastáva ten názor, že pokiaľ otcovi nebol obmedzený výkon jeho rodičovských práv a povinností, je oprávnený ich vykonávať, pričom v konaní nebol preukázaný nezáujem otca o maloletého, nebolo zistené, že by si neplnil súdom stanovenú výživovú povinnosť voči maloletému, pričom, ako to bolo zdôraznené vyššie, dôvodom na zmenu priezviska by bol len ten stav, keď by u otca absentovalo plnenie jeho rodičovských povinností, kedy by stratil záujem o maloletého, alebo ak by stratil s maloletým citový vzťah. V konaní naopak bolo preukázané, že otec prejavuje o maloletého záujem.

18. V konaní vo veci starostlivosti súdu o mal. dieťa musí konajúci súd brať do úvahy okolnosti konkrétneho prípadu s prihliadnutím prioritne na záujmy mal. dieťaťa. Súd v mimosporovom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov, ale koná s ohľadom na prejednávajúcu vec v záujme objektívneho zistenia skutočného stavu v prospech mal. dieťaťa.

19. Z obsahu spisu vyplýva, že maloletý S. pochádza z družského pomeru rodičov. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 29P/249/2012-13 zo dňa 4.10.2012 bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky. Naposledy bola výška výživného určená rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 27P/239/2013-569 zo dňa 21.12.2015, ktorým bolo výživné zvýšené zo strany otca na sumu 120,- Eur od 1.9.2015 opakovane do budúca. V uvedenom konaní žiadal otec aj o zverenie maloletého S. do svojej osobnej starostlivosti, neskôr svoj návrh zobral späť, v tejto časti bolo konanie zastavené. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 27P/139/2018-47 zo dňa 28.2.2019 bola matke určená povinnosť informovať otca o maloletom každý mesiac. Styk otca s maloletým S. bol upravený neodkladným opatrením sp. zn. 27P/210/2013 zo dňa 29.7.2013, na základe ktorého bol otec oprávnený sa s maloletým stretávať každý párný týždeň v sobotu od 9.00 do 13.00 hodiny. Krajský súd uznesením č.k. 5Cop/23/2013-88 zo dňa 19.9.2013 uznesenie súdu potvrdil.

20. Matka rozporovala záver súdu prvej inštancie, že žije s partnerom, po ktorom má ich dcéra priezvisko. Uvedená odvolacia námietka je však podľa odvolacieho súdu právne irelevantná, keďže fakt, že mladší súrodenec majúci iné priezvisko ako maloletý S. rovnako nemá priezvisko ako matka (má priezvisko po súčasnom partnerovi matky), nepridáva dôležitosť potreby zmeny priezviska pre lepšie stotožnenie sa s priezviskom matky aj napriek skutočnosti, že maloletý spolu s mladším súrodencom žijú v spoločnej domácnosti s matkou. Je tomu naopak, samotný fakt, že súrodenec maloletého S. má rozdielne priezvisko (ktoré nie je rovnaké ako priezvisko matky), spôsobuje, že sa nejedná o nič nezvyčajné, čo by

malo spôsobovať maloletému ťažkosti, a to aj s poukazom, že stará matka zo strany matky má taktiež rozdielne priezvisko ako matka.

21. Matka ďalej v podanom odvolaní namietala, že za danej skutkovej situácie mal súd prvej inštancie vyhovieť jej návrhu na zmenu priezviska maloletého. Konštatovala, že maloletý S. sa cíti vyčlenený, lebo má priezvisko R., hoc dcéra sa volá po svojom otcovi. Vyjadrila presvedčenie, že maloletý S. má negatívny vzťah voči otcovi len vinou otca, s ktorým nič pekné nezažil a necítil, že by ho mal skutočne rád. Pohľadnice na S. sviatky považovala za účelové a vyjadrila presvedčenie, že zmena priezviska je pre maloletého S. veľmi dôležitá, nakoľko sa v tomto mene už aj prezentuje. V tejto súvislosti je potrebné podľa odvolacieho súdu upriamiť pozornosť na to, že z obsahu spisu síce vyplýva, že maloletý sa podpisuje priezviskom F., avšak na druhú stranu z obsahu spisu nevyplýva žiadna negatívna osobná skúsenosť maloletého S. s otcom, zo zisteného skutočného stavu vecí je preukázané, že maloletý nepociťuje skutočnú ujmu v súvislosti s jeho priezviskom, nespôsobuje mu priezvisko žiadne ťažkosti v škole, nie je objektom nevhodného správania zo strany spolužiakov z dôvodu priezviska, a preto nie je možné prijať záver, že by priezvisko spôsobovalo dieťaťu vážnu ujmu.

22. Ďalej je matka v podanom odvolaní toho názoru, že ak by sa otec správal ako milujúci otec, bolo by všetko inak. Na uvedenú odvolaciu námietku je nutné konštatovať, že väzba rodič - dieťa je tvorená okrem iných skutočností aj spoločným priezviskom, ktoré tvorí isté puto medzi rodičom a dieťaťom. Je preto dôležité, a to vďaka faktu, že dieťa má právo na zachovanie a utváranie, respektíve prehlbovanie si väzieb s oboma rodičmi, aby v prípade absencie závažných dôvodov, ktoré, ako to bolo uvedené vyššie, nie sú v tomto prípade dané, nebolo priezvisko maloletého menené. Je v najlepšom záujme maloletého, ktorý je určujúci v konaní, mať vytvorené pevné väzby na oboch rodičov a to zvlášť toho, ktorému dieťa nie je zverené do osobnej starostlivosti, keďže jeho priamu väzbu s dieťaťom možno považovať v danej chvíli za zníženú, respektíve oslabenú vplyvom odlúčenosti.

23. Následnou námietkou matka namietala, že súd nepovažoval za relevantné priame dôkazy, ktoré predložila súdu (t.j. výpoveď maloletého na polícií, kde sa podpísal ako F. z vlastnej vôle). Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie sa nemusel podrobne zaoberať uvedenými listinnými dôkazmi, nakoľko z nich nevyplývajú žiadne závažné dôvody, pre ktoré by mala byť žiaduca zmena priezviska maloletého. Navyše v konaní neboli preukázané žiadne psychické ťažkosti maloletého, ktoré by sa spájali s jeho súčasným priezviskom. Súd prvej inštancie preto nepostupoval nesprávne, ak sa osobitne a priamo nevysporiadal s uvedenými dôkazmi, nakoľko je zrejmé, že samotným konštatovaním súd ohľadom negatívneho nastavenia maloletého voči otcovi pod vplyvom matky, sa vysporiadal i s dôkazmi predloženými matkou, ktoré sú predovšetkým založené na záveroch o odmietaní otca maloletým. K uvedenému odvolací súd zdôrazňuje potrebu rozvíjania väzby medzi otcom a maloletým.

24. Matka tiež nesúhlasila s postupom súdu prvej inštancie, konkrétne s jej návrhom na nové znalecké dokazovanie, ktoré navrhla prostredníctvom jej zástupkyne (matky) dňa 20.6.2019. K uvedenému odvolací súd poukazuje na to, že dôvody, pre ktoré súd nevykonal znalecké dokazovanie, podrobne uviedol v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, a s uvedenými dôvodmi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje.

25. Ďalšou námietkou matka namietala, že súd neprihliadol na názor maloletého S..

26. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

27. Podľa § 38 CMP, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

28. Preukázanie skutočností právne relevantných pre vydanie meritórneho rozhodnutia súd zisťuje v procese dokazovania. Za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky získané zákonným spôsobom, ktorými sa preukáže opodstatnenosť zmeny priezviska maloletého. Jedným z dôkazných prostriedkov, ktorý slúži na objasnenie stavu vecí, je výsluch účastníkov konania, ide pritom o špecifický dôkazný prostriedok. Citované ustanovenie CMP však nedefinuje spôsoby, ktorými je možné názor dieťaťa

zistiť, či prostredníctvom príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, výsluchom maloletého prostredníctvom zástupcu dieťaťa, výsluchom bez prítomnosti rodičov, alebo prostredníctvom znaleckého posudku. Súd preto musí sám vyhodnotiť, ktorú možnosť vzhľadom na charakter prípadu a charakter informácií, ktoré potrebuje za nutné zistiť, zvolí. V prejednávanej veci bolo na názor maloletého prihliadnuté. Tento bol v konaní zistený opatrovníkom. Nebolo preto ani podľa odvolacieho súdu potrebné realizovať ďalší výsluch súdom, nakoľko z uvedeného výsluchu bol dostatočným spôsobom zistený názor maloletého, a preto súd 1. inštancie postupoval vecne správne. Odvolací súd zdôrazňuje, že priezvisko matky a maloletého dieťaťa je rozdielne od narodenia, a to nesporne na základe dohody rodičov, ktorí nežili v manželskom zväzku. Skutočnosť, že matka s otcom dieťaťa ukončila spolužitie, nie je automaticky závažným dôvodom pre zmenu priezviska maloletého. Odvolací súd zdôrazňuje, že zmena priezviska v sebe nevyhnutne obsahuje oslabenie väzby dieťaťa a rodiča, ktorého priezvisko dieťa dovtedy nesie, zvlášť v prípade, pokiaľ sa jedná o citovú väzbu k rodičovi, ktorému dieťa nebolo zverené, a voči ktorému je citová väzba zo strany dieťaťa narušená, nie je prípadne doposiaľ vytvorená, čo je prípad danej veci. Takúto citovú väzbu je potrebné rozvíjať a upevňovať, a nie narúšať ju. V zmene priezviska, teda oslabení väzby a dieťaťa možno preto pristúpiť spravidla iba vtedy, ak je táto väzba poslednou, ktorá rodiča a dieťa spája, preto možno predpokladať budovania citovej väzby medzi rodičom a dieťaťom, ktorým je v tomto prípade aj spoločné priezvisko odstraňovať iba v prípade, keď je vylúčené vzhľadom na dlhodobosť existujúceho stavu, že by ešte mohli byť na prospech budovania väzby rodiča a dieťaťa. Predpokladá sa teda dlhodobý a absolútny nezáujem zo strany rodiča o dieťa. Rozdielnosť priezvisk matky a dieťaťa nemôže predstavovať tak zásadný problém, ako ho matka prezentuje, nakoľko rovnaká situácia nastala už pri narodení dieťaťa, s ktorou skutočnosťou matka súhlasila.

29. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd dôsledne a citlivo zvažil všetky okolnosti prejednávanej veci pred rozhodnutím vo veci. Zisťovanie najlepšieho záujmu maloletého nemôže byť redukované len na zistenie vôle alebo predstavy maloletého o zmene priezviska, ale názor maloletého je zohľadnený ako relevantný faktor pri rozhodovaní v jeho najlepšom záujme tak, aby rozhodnutie podporovalo zachovanie funkčných rodinných väzieb a všestranne pozitívneho vzťahu medzi otcom a maloletým S..

30. Súd prvej inštancie v prejednávanej veci dospel k správnejmu záveru, že existencia závažných dôvodov, ktoré sú predpokladom pre vyhovieť matkou podanému návrhu v konaní zistená nebola. Vykonané dokazovanie nepochybne potvrdilo, že otec maloletého S. si vo vzťahu k nemu plní svoju vyživovaciu povinnosť. Matka mu bráni v stretávaní sa so synom, otec má záujem stretávať sa so synom. V konaní nebol zistený žiaden závažný dôvod, ktorý by odôvodňoval udelenie súhlasu k podaniu žiadosti o zmenu priezviska maloletého. Túto situáciu súd prvej inštancie vyhodnotil správne, správne zdôraznil, že zmena priezviska maloletého dieťaťa je vážnym zásahom do jeho identity, priezvisko, na ktorom sa obaja rodičia dohodli v čase pred narodením dieťaťa je nielen formálnym prejavom vzťahu dieťaťa k príslušnosti k príbuzenstvu a rodine na strane otca, ale ide aj o emocionálne puto k biologickým rodičom. Z postoja otca vo vzťahu k maloletému S. naopak vyplýva snaha o udržanie a upevnenie sociálnych a rodinných väzieb, otec deklaruje svoj citový vzťah k dieťaťu. Za týchto okolností danej veci by vyhovieť návrhu matky na zmenu priezviska maloletých detí došlo k hrubému a ničím neodôvodnenému zásahu do rodičovských práv otca, ale i práv maloletého dieťaťa. Odvolací súd považuje odvolacie námietky s prihliadnutím k uvedeným skutočnostiam za irelevantné, nezodpovedajúce záujmom maloletého S..

31. Vychádzajúc z dôvodov, ktoré uviedol, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

32. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CMP a § 58, § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

33. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.